1851. N°. 5.

Opregte Haarlemsche Maandagsche Courant van 6 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 2 Januarij.

[*Uit bijzondere berigten.*] De Kers- en nieuwjaarsfeesten zijn ditmaal geenszins in eene zoo genoegelijke stemming gevierd, als nu een jaar geleden. Destijds voedde men nog hoop op het spoedig tot stand brengen van zeer gewenschte instellingen, en sedert heeft de ernstige loop der staatkundige gebeurtenissen velen overtuigd, dat zij zich hadden bedrogen, en dat 'er vooreerst niet aan kan worden gedacht, om eene wezenlijke omwerking der algemeene duitsche Constitutie doortezetten.

Pruissen heeft zich veel moeten laten welgevallen, ten einde een europeschen oorlog, waarvan de gevolgen onberekenbaar waren, te verhoeden. Pruissen heeft toegeeflijkheid betoond, in weerwil van de ontwikkeling eener geduchte en oorlogzuchtig gestemde krijgsmagt. Men vindt lieden, die zich vleijen, dat dit gedrag op het oogenblik eener bedenkelijke en beslissende crisis, hoe vernederend ook in de schatting van vele welgezinden, met den tijd zijne belooning zal vinden.

De heer *v. Manteuffel* heeft op het beslissende oogenblik den gordiaanschen knoop doorgehakt. Zijne koelbloedigheid en practicale kennis hebben hem, even als in November 1848, doen besluiten om het eenige mogelijke middel aantegrijpen, 't welk, ofschoon pijnlijk in zijne werking, redding, in stede van vernieling of versnippering van eene krachtige organisatie, kan aanbrengen. Het gold de noodzakelijkheid, om ons op eenmaal van eene menigte, zeker welgemeende, maar soms ook gewaagde proefnemingen, die, zoo binnenslands, als buitenslands, door allerhande moeijelijkheden werden belemmerd, te verlossen, en tot de overtuiging te geraken, dat, langs den ingeslagen weg, het voorgestelde doel, de eenheid, en daardoor de bevordering van het aanzien, de kracht en de welvaart van Duitschland, niet bereikbaar was. Thans wordt door de voorstanders van dien bewindsman luide verkondigd, dat men, voor de oplossing van een zoo gewaagd ontwerp, de welvaart van het vaderland niet op het spel mogt zetten, en den Staat in een oorlog wikkelen, die wel door de pruissische bevolking met heldenmoed zou zijn gevoerd, maar welks loop, zoowel voor den *staatkundigen*, als voor den *maatschappelijken* toestand, bij de tegenwoordige gesteldheid der *buitenlandsche betrekkingen*, in de daad niet te berekenen was.

Men heeft den vrede verkozen, zoolang er nog vrede mogelijk was, zonder al te groote opofferingen. Pruissen, dat is, de tegenwoordige bewindslieden, rekenen er op, dat deze Staat daarvoor eerlang de erkentenis zal inoogsten van de duitsche bevolking, in weerwil van de mismoedigheid, door welke menig vaderlander thans gedrukt is en moet wezen. Uit dit oogpunt, is de bijeenkomst der pruissische Kamers op morgen, en de houding, welke de Wetgevende Vergadering zal aannemen, belangrijk. Men vleit zich, dat de invloed dergenen, die tot matiging gestemd zijn, niet vruchteloos zal blijven; — dat men geen adres van antwoord zal willen doordrijven, zoodanig als dit, nu eene maand geleden, in de eerste opwelling van gekrenkt gevoel, was opgemaakt; — dat het der oppositie niet zal gelukken, om eene dusgenaamde met redenen omkleede orde van den dag te doen goedkeuren, waarin, naar den aard der zaak, een bewijs van wantrouwen zoude zijn opgesloten. Men zoude het daarentegen zeer wenschelijk achten, dat de onderhandelingen te Dresden ten voorwendsel werden genomen, om alsnog niet met een adres op 's Konings aanspraak te antwoorden; maar zich te vergenoegen met de zending eener commissie, ten einde den Koning bij de vernieuwing van het jaar geluk te wenschen, en Z. M. tevens de betuiging van de trouw en verknochtheid der vertegenwoordigers des volks overtebrengen.

Onder dergelijke omstandigheden, zoude men geene nieuwe *verdaging* van de zitting der Wetgevende Vergadering behoeven te duchten; — en nog veel minder eene *ontbinding* van eene of van beide de Kamers. Dit wordt als zeker geacht, dat de Regering niet dan zeer noode tot den eenen of anderen dezer maatregelen zoude overgaan, daar bij haar de behoefte bestaat, om sommige belangrijke aangelegenheden op eene wettelijke wijze geregeld te zien, en vooral om de toestemming te erlangen voor de gevorderde maatregelen, om in de buitengewone behoeften te voorzien; — ten aanzien van welke eene weigering belangrijke zwarigheden zoude kunnen doen geboren worden. De partij *Bodelschwing-Goppert* wil der Regering daartoe de hand reiken, en deze hoopt, dat de vrijzinnige partij in dit belangrijk oogenblik, hoe bitter het ook menigeen harer aanhangers moge vallen, reden zal willen verstaan.

De minister *v. Manteuffel* is gisteren avond nog naar Dresden vertrokken, om bij het constitueren der Conferentie, 't welk op heden moet plaats hebben, tegenwoordig te zijn. Hij wordt echter morgen stellig terugverwacht, ten einde ook bij het hervatten der zittingen van de Wetgevende Vergadering tegenwoordig te kunnen wezen, en dan een dusgenaamd parlementair gastmaal te geven. Deze bewindsman moet, naar men verneemt, den volksvertegenwoordigers kunnen verkondigen, dat de goede verstandhouding met Oostenrijk hersteld en op nieuw bevestigd is, en dat de gemagtigden van dien Staat en van Pruissen bij de Conferentien in Dresden eenstemmig te werk zullen gaan.

FRANKFORT, 2 Januarij.

[*Uit bijzondere berigten.*] Men houdt zich thans in de staatkundige kringen bezig met zeker protest, 't welk van de zijde van Groot-Brittannie zoude zijn ingediend tegen het opnemen van Oostenrijk, ook met zijne niet-duitsche Staten, in het Duitsch-Verbond. Het is mogelijk, dat lord *Palmerston* een dergelijk protest heeft gedaan; maar men houdt het voor vrij zeker, dat dit middel geene verhindering zal baren; — dat zelfs Pruissen reeds zijne toestemming heeft gegeven tot eene dergelijke uitbreiding van het Verbond, en dat bij de Conferentie in Dresden redenen daarvoor zullen worden bijgebragt, welker deugdelijkheid ook door de overige duitsche Staten moet worden erkend. — Ook Rusland moet dergelijken maatregel niet hebben afgekeurd.

In Wilhelmsbad is het thans weder zeer stil geworden. Gisteren moet de gravin *v. Schaumburg*, met den verderen hofstoet, in Kassel zijn aangekomen. — Naar luid der vreemden-lijst, was de heer *Hassenpflug* gisteren nog in deze stad.

Het orgaan van de dusgenaamde Gotha-partij, *die Deutsche Zeitung*, heeft opgehouden te bestaan. Dit besluit is onverwacht, en kan geen gevolg zijn geweest van gebrek aan lezers, daar het aantal der bestellingen nog was toegenomen; maar het wordt als een bewijs aangemerkt, dat ook de bedoelde partij zelve, de steun van de nu zoo goed als begraven pruissische Unie, uit een is geraakt.

VAN DEN RIJN, 3 Januarij.

Het corps van den gereraal *Legeditsch*, 't welk naar Holstein in aantogt is, bestaat uit twee divisien infanterie en eene brigade kavallerie, met eene evenredige artillerie. De eerste divisie, die van den generaal *Teimer*, is reeds in Keur-Hessen en naar Kassel op marsch. Zij bestaat uit de brigaden *Zobel* en de brigade *Signorini*. De tweede divisie, van den aartshertog *Leopold*, bestaande uit de brigaden *Martini* en *Görger*, zoude met de ruiterij-brigade *Blomberg* moeten volgen. Zoo verzekerd wordt, heeft de keur-hessische Regering verlangd, dat deze laatste brigaden den weg over Thuringen zouden nemen, ten einde het reeds zoo zwaar gedrukte Hessen nog niet meer te belasten.

Het oostenrijksche infanterie-regiment *Benedek*, sterk 3000 man, is naar Rastadt in aantogt, ten einde die Bonds-vesting, tegelijk met 2000 man badensche troepen, te bezetten.

PARIJS, 2 Januarij.

De wisseling der officiële beleefdheden op gisteren heeft de tusschen het uitvoerende en wetgevende gezag bestaande spanning nog meer dan vroeger doen uitkomen, en tevens doen toenemen. De heer *Lodewijk Napoleon* heeft zich sterk uitgelaten, en zich in 't minst niet ontzien om woorden te spreken, die, volgens velen, indedaad passen aan den eersten magistraats-persoon in de Republiek. Men verzekert, dat de heer *Dupin* niet op zijn gemak was, en in eene vrij bedremmelde houding het antwoord van den Voorzitter *L. Napoleon* heeft aangehoord.

Van den kant van het hoofdbureau wordt volgehouden, dat de door de dagbladen gedane opgaaf van het door den heer *Dupin* gegeven antwoord onjuist is, en dat de genoemde staatsman den Voorzitter heeft toegevoegd: „Ik geloof met u, dat het land partij zal trekken tegen hen, die hunne bevoegdheid te buiten gaan. Zij, welke op dien weg voortgaan, zullen steeds genoodzaakt zijn om terugtetreden." Men had gedacht, dat deze teregtwijzing reeds door eenige dagbladen zou zijn medegedeeld; doch tot dus ver is dit niet geschied.

Vele leden van het hoofdbureau, welke den heer *Dupin* hebben vergezeld, moeten duidelijk aan den dag hebben gelegd, dat de toespraak des Voorzitters *L. Napoleon* hun in 't minst niet aanstond. Zelfs zijn de heeren *Bedeau* en *Leflo* in drift heengegaan: volgens sommigen, nadat de heer *L. Napoleon* had gesproken; volgens anderen echter, nog terwijl hij het woord voerde.

De heer *L. Napoleon* heeft den heer *Leon Faucher* met eene in het oog loopende voorkomendheid bejegend. Zoo als men weet, heeft de genoemde afgevaardigde in de zaak van den specialen commissaris *Yon* de zijde van het uitvoerende Bewind gekozen, en zich verklaard voor het ontslag van dien ambtenaar. De heer *L. Napoleon* heeft den heer *L. Faucher* met warmte de hand gedrukt, en hem toegevoegd, dat hij, *L. Faucher*, ten minste niet veranderde met de omstandigheden.

Men had gedacht, dat het gebeurde tusschen den Voorzitter der Republiek en den Voorzitter der Wetgevende Vergadering in de openbare zitting van heden zou zijn ter spraak gebragt. Van de zijde der ultra-republikeinen zouden zoowel deswegens inlichtingen zijn gevraagd, als omtrent de door den generaal *Changarnier* aan het leger gegevene instructie. Men noemde den generaal *Cavaignac* en den heer *Lefranc* onder de afgevaardigden, die het woord zouden voeren. De zaak is echter niet besproken geworden. Volgens sommigen is de behandeling van het onderwerp tot morgen uitgesteld, en schijnt men te willen afwachten, wat de dagbladen zullen mededeelen. Heden echter zijn, bij gelegenheid van den nieuwejaarsdag, de meeste dagbladen niet in 't licht verschenen.

Het verslag, 't welk de dagbladen van de officiële receptie van gisteren hebben gegeven, heeft bij het publiek een zeer levendigen indruk gemaakt. Er bestaat echter geene vrees voor verwikkelingen dien ten gevolge op de openbare straat, en het verdient opmerking, dat de zoogenaamde republikeinsche inwoners van Parijs zeer sterk partij trekken voor den Voorzitter. Het gebeurde met *Alais* en *Yon* heeft niet gestrekt om het aanzien der Wetgevende Vergadering te verhoogen, en men heeft hier niet weinig den spot gedreven met het hoogste staats-ligchaam, 't welk zich gedurende twee geheele maanden met eene beuzeling heeft beziggehouden.

De Voorzitter *Lodewijk Napoleon* schijnt zeer opgewonden te zijn geweest, terwijl hij tot den heer *Dupin* sprak. Men zegt, dat hij den heer *Dupin*, nadat deze had geëindigd met spreken, dadelijk den rug heeft toegedraaid. Hij was nog zeer ontroerd, toen hij het Hof van Rekeningen, het Hof van Appèl en de leden van de regtbank ontving. Den voorzitter van het Hof van Appèl, den heer *Troplong*, heeft hij verwezen naar hetgeen hij aan den heer *de Portalis* had gezegd.

Heden avond zal er een bal worden gegeven op het Elysée-National. Al de leden der regterlijke magt zijn daartoe uitgenoodigd. — Ten huize van den heer *Troplong* is eene officieuse bijeenkomst gehouden van de voornaamste regtsgeleerden en leden der Hoven. Daarin is het gebeurde met den afgevaardigde *Mauguin* in 't breede besproken, en begrepen dat het door de regtbank gewezen vonnis *niet mogt aangerand zijn.*

De heer *Dupin* schijnt niet tevreden te wezen, dat hij, als procureur-generaal, niet uitgenoodigd is geworden om die bijeenkomst bijtewonen. Men beweert, dat de genoemde staatsman heeft te kennen gegeven, dat hij vurig wenscht naar het oogenblik, waarop hij de waardigheid van voorzitter der Wetg. Vergadering zal kunnen nederleggen.

De geruchten omtrent eene wijziging van het ministerie houden stand. Men meent echter, dat dit vooreerst nog niet zal geschieden.

In de heden gehoudene zitting der Wetgevende Vergadering is de beraadslaging voortgezet over de handels-belangen der algerijnsche kolonie. Het betrof de vraag, of de wol, welke door de kolonie wordt voortgebragt, vrij in de fransche havens zal kunnen worden ingevoerd. De afgevaardigde *Barre* heeft het tegendeel beweerd. Voor den vrijen invoer hebben gesproken de generaal *de Lamoricière*, de heer *Passy* en de heer *Dufaure*. De voordragt, strekkende tot het openstellen der havens voor die wol, is goedgekeurd.

De meerderheid heeft weinig aandacht geschonken aan hetgeen er werd verhandeld. Klaarblijkelijk hield men zich meer bezig met de scherpe waarheden, welke de hooge staatsmagten elkander gisteren hadden toegevoegd.

Men weet nog niet, wanneer het wets-ontwerp, betreffende de dotatie van den Voorzitter, zal worden ingediend. Welk lot dat ontwerp te wachten heeft, is met geene zekerheid te voorspellen. Algemeen vleit men zich, dat de Wetgevende Vergadering den Voorzitter in de gelegenheid zal stellen om zijnen rang en stand behoorlijk optehouden. Het is inmiddels zeker, dat de laatste verwikkelingen een aantal afgevaardigden hebben ontstemd en tegen den Voorzitter ingenomen.

— De handelsstand beklaagt zich over het verkeer bij gelegenheid van den nieuwejaarsdag. Er is gisteren wel veel omgegaan, doch weinig gekocht, 't welk waarde bezit. De banketbakkers maken alleen eene uitzondering. De burgerij heeft echter, te vergelijken met hetgeen er vóór Februarij 1848 omging, ook bij hen geene groote sommen besteed.

— Het onderzoek van de vraag, of de gouden munt al of niet buiten cours moet worden gesteld, is nog steeds aan de orde van den dag. De engelsche dagbladen hebben medegedeeld, dat de commissie, welke door den minister van Financien met het onderzoek dier gewigtige aangelegenheid is belast, zich heeft verklaard ten gunste van dien maatregel. Van den kant van het Elysée-National wordt dit berigt tegengesproken, met bijvoeging, dat het meer en meer waarschijnlijk wordt, dat men de zaak zal laten, zoo als zij thans is. Zelfs de heer *Thiers*, die vroeger zich ten gunste eener intrekking der gouden munt had verklaard, zou van gevoelen veranderd zijn.

In het *Journal des Débats* is weder een zeer uitgebreid betoog opgenomen, gesteld door den heer *P. Bartholony*, die bekend staat als zeer bekwaam in het financiële vak. Die schrijver verklaart zich nadrukkelijk tegen de intrekking van de gouden munt, en voert een aantal gronden aan, welke tegen dien maatregel zouden pleiten. Volgens hem, maakt men zich ten onregte bevreesd voor een grooten aanvoer van goud en de daardoor te verwachten vermeerdering der in omloop zijnde gouden munt. Hoe grooter het bedrag der muntspecien is, des te meer daalt de cours van den interest. Dit geeft aanleiding tot eene prijsvermeerdering der openbare fondsen; dit laatste heeft noodwendig het ondernemen van groote industriële werkzaamheden en het voltooijen van belangrijke openbare werken ten gevolge; van daar herleving van krediet en vertier. „Al die voordeelen (dus eindigt de heer *Bartholony*) en nog veel meer zijn de natuurlijke gevolgen van eene vermeerdering der in omloop zijnde munt. Voor die vermeerdering zij beducht wie wil; mijne vurigste wenschen strekken daartoe."

LONDEN, 2 Januarij. ('s avonds).

De gisteren avond, met het stoomschip *Arctic*, te Liverpool ontvangene berigten uit Nieuw-York van 21 December melden, dat daar weder eene stoomboot van Chagres was aangekomen met omstreeks twee mill. doll. aan stofgoud uit California. De tijdingen uit laatstgenoemd land liepen tot 17 November, en luidden steeds gunstig omtrent de opbrengst der mijnen. Met goed gevolg legde men zich meer en meer toe op het verbrijzelen van kwarts-brokken door middel van stoom-machines en in den laatsten tijd was weder een nieuwe ader van goud-houdende kwarts ontdekt, aan den zamenloop van de Feather- en Yuba-rivieren, welke op die wijze met

voordeel bewerkt werd. Van 1 tot 12 November was voor eene waarde van 2,048,000 doll. aan goud uit de haven van St. Francisco ter uitklaring aangegeven. Daarentegen breidde de cholera zich in California uit, vooral in de omstreken van de stad Sacramento. Al de inwoners, die daartoe in staat waren, hadden mitsdien deze plaats verlaten. Te St. Francisco heerschte die ziekte insgelijks, maar niet in eene verontrustende mate; in 't geheel waren daar, in de laatste 4 weken, 150 personen aan dezelve bezweken. — De handel was er stil. De markten waren goed voorzien, en de prijzen zeer matig.

Voor 't overige behelzen deze berigten geen nieuws van eenig gewigt uit de Ver.-Staten.

De met deze gelegenheid ontvangene tijdingen van Jamaica, loopende tot 13 November, melden, dat de cholera te Port-Royal en St. Catharina opgehouden had, en te Kingston aanmerkelijk verminderd was, maar ten platten lande nog altijd groote verwoestingen aanrigtte.

— Van de Sandwichs-eilanden zijn hier tijdingen van 19 October aangebragt, inhoudende, dat het britsche oorlogschip *Herald*, kapt. *Kellet*, den 16den dier maand uit de Behring-straat daar teruggekomen was, na te vergeefs de schepen van kapitein *Collinson* te hebben gezocht. Ook omtrent de expeditie van kapitein *Franklin* had de *Herald* geene berigten medegebragt. Uithoofde van het ver gevorderde saizoen, is het met waarschijnlijk, dat in de eerste maanden latere scheepstijdingen uit de Noordpool-zee zullen ontvangen worden; maar het is mogelijk, dat men over Canada nog iets van de noordelijke kust van America verneemt omtrent de land-expeditien van d^r. *Rae* en luit. *Noulen*.

— De beurs was heden williger.

'SGRAVENHAGE, 4 Januarij.

Bij besluit van 25 December, heeft Z. M. den heer *F. van Wageningen*, wiens diensttijd als lid der commissie voor de Rijnvaart te Dordrecht den 31sten December 1850 eindigde, op nieuw als zoodanig benoemd voor den tijd van drie jaren, integaan den eersten Januarij 1851.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (7 November 1850) zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

een octrooi in dato 4 October 1850, voor den tijd van tien jaren, verleend aan *F. E. Escudié*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij m^r. *P. C. F. Blussé*, advocaat te 's Gravenhage, op de invoering van eene verbeterde wijze om alle soorten van teer en scheepsteer onbrandbaar door het vuur en onsmeltbaar door de zon te maken;

een octrooi in dato 10 October 1850, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 8sten Junij 1849 af, verleend aan *L. Roulet*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij m^r. *D. H. Levyssohn*, advocaat te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen aangebragt aan de bijzondere wijze om het zeewater te distilleren en drinkbaar te maken, waarvoor hij den 8sten Junij 1849 een octrooi voor tien jaren heeft verkregen, welke verbeteringen ook betreffen het distilleren en zuiveren van alle soorten van sterke dranken;

een octrooi in dato 22 November 1850, voor den tijd van tien jaren aan *E. de Vylder*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij *J. B. Legel* te Amsterdam, op de invoering van een werktuig, dienende tot het maken van blokjes uit fijn steenkolengruis, en tot het vormen van de gewone metsel- of baksteenen;

een octrooi in dato 5 December 1850, voor den tijd van tien jaren verleend aan *van Vlissingen, van Heel* en *Derosne Cail en Cie.* te Amsterdam, op de invoering van een verbeterden stoomketel;

een octrooi in dato als voren, voor den tijd van tien jaren verleend aan dezelfden, op de invoering van een uitdampingstoestel van dubbele en drievoudige werking, voornamelijk geschikt voor riet- en beetwortelsuiker-fabrieken.

— De minister van Financien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat er thans gelegenheid is, om geregeld uit dit Rijk over *Engeland* brieven te verzenden:

1°. naar de *Kaap de Goede Hoop*, met inbegrip van de *Algoa-Bay* en *Port Natal*, benevens naar *Sierra Leone*, en de *Kaapverdische Eilanden*, met eene stoompaketboot die op den 15den van elke maand uit *Engeland* vertrekt; terwijl het vertrek in de omgekeerde rigting uit de *Kaapkolonie* op den 27sten van elke maand bepaald is, en de reis in ongeveer 33 dagen volbragt wordt;

2°. naar *Brazilie* met stoompaketbooten, waarvan het vertrek uit *Engeland* op den 9den van elke maand bepaald is, en die onderweg *Lissabon*, *Madera*, *St. Vincent*, op de *Kaapverdische-eilanden*, benevens *Fernambuco* en *Bahia* zullen aandoen, om op den 8sten der volgende maand te *Rio de Janeiro* aan te komen.

Op de terugreize verlaten deze paketbooten *Rio de Janeiro* op den 12den van elke maand, om, na denzelfden koers als op de heenreize te hebben gevolgd, den 12den van de daaraanvolgende in *Engeland* terug te zijn.

Met deze vaart staat eene andere stoomboot in verbinding tusschen *Rio de Janeiro* en de *Plata-rivier*, voor verzendingen naar *Buenos-Ayres* en *Montevideo*.

Alle brieven, bestemd om met eene dezer paketbooten te worden verzonden, zijn onderworpen aan eene gedwongene frankeering, waaromtrent de noodige inlichtingen op de postkantoren kunnen worden verkregen.

Tot lid der provinciale Staten van Groningen is, in het kiesdistrict Groningen, verkozen de heer *S. Blaupot ten Cate*, bij herstemming over hem en over jh^r. m^r. *M. Backer*. De eerste bekwam 350, de tweede 319 stemmen.

— In het jaar 1850 zijn te Haarlem geboren 511 zonen en 474 dochters, te zamen 985 kinderen, waaronder 15 paren tweelingen; — en zijn overleden 632 personen, waarvan 317 van het mannelijk, en 315 van het vrouwelijk geslacht. In dat jaar zijn aldaar gehuwd 226 paren, en heeft eene echtscheiding plaats gehad.

Te Gouda zijn in 1850 geboren 305 zonen en 275 dochters, te zamen 580 kinderen, en zijn overleden 470 personen. In dat jaar zijn aldaar gehuwd 148 paren, en hebben twee echtscheidingen plaats gehad.

Te Schiedam zijn in 1850 geboren 264 zonen en 258 dochters, te zamen 522 kinderen, en zijn overleden 422 personen. In dat jaar zijn aldaar 143 paren gehuwd.

Te Meppel zijn in 1850 geboren 118 zonen, 92 dochters; te zamen 210 kinderen. Overleden 78 pers. van het mann.; 75 van het vrouw. geslacht; te zamen 153. Gehuwd 68 paren.

Te Hoogeveen zijn in genoemd jaar geboren 146 zonen, 121 dochters; te zamen 267 kinderen. Overleden 192 personen. Gehuwd 78 paren.

— Het stoffelijk overschot van wijlen den heer m^r. *G. J. Bruce*, benoemd tot gouverneur-generaal van Neerlands Indie, is den 3den Januarij, aan boord van een Lands vaartuig, onder het geleide van zijn schoonvader, den heer *Schimmelpenninck*, en zijnen behuwd-broeder, van het Nieuwe-Diep naar Kampen vervoerd, om verder naar Deventer te worden gebragt, en aldaar ter aarde te worden besteld. — Tevens heeft de heer *v. Schreven*, referendaris bij het departement van Kolonien, welke den heer *Bruce* naar Java zou hebben vergezeld, het Nieuwe-Diep verlaten.

— Bij de herstemming te Tilburg is de heer m^r. *P. Gouverneur*, oud lid der Tweede-Kamer van de Staten-generaal, met 845 stemmen, als zoodanig verkozen, terwijl 278 stemmen op den den heer m^r. *L. A. Lightenvelt* waren uitgebragt.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben bepaald, dat de verkiezing van een lid der provinciale Staten in genoemde provincie, in stede van den heer *E. P. de Monchy*, tot andere functien geroepen, zal plaats hebben te Rotterdam op woensdag den 22sten Januarij van dit jaar, en denzelfden dag de verkiezing van een lid te 's Gravenhage, in stede van wijlen den heer m^r. *L. Asser*.

— Uit 's Hertogenbosch wordt het volgende gemeld:

„ Uit het reservefonds en de alsnog in den loop des vorigen jaars ingekomene belangrijke bijdragen ten behoeve van de noodlijdenden door den watersnood van Februarij 1850, zal eerstdaags eene nadere schadeloosstelling van 25 à 30 pct. worden uitbetaald; zoodat alsdan 75 à 80 pct. van de geledene schade en verliezen in Noord-Braband alleen aan minvermogenden en behoeftigen zal zijn vergoed; eene aanmerkelijke som, als men weet, dat die schaden en verliezen, door minvermogenden en behoeftigen geleden, ruim *f* 180,000 bedroegen."

— Voor de correctionele Kamer der arr. regtbank te Zwolle hebben in 1850 teregtgestaan 679 personen, waaronder 368 bedelaars; onder de laatsten waren er 298 die reeds in bedelaarsgestichten gezeten hadden, en 121 Amsterdammers.

— Bij den adjunct houtvester te Zwolle is in 1850 het volgende schadelijk gedierte vertoond: moervossen 33; stekelvossen 38; jonge vossen 68; bunsings 284; valken 78; otters 11; wezels 23. Te zamen 535 stuks.

— In de maand December 1850 zijn over den Hollandschen Spoorweg vervoerd 52089 reizigers; als van Amsterdam 9901; Halfweg 229; Haarlem 6036; de Vogelenzang 284; de Beek 28; Veenenburg 447; P.-Gijzenburg 386; Warmond 308; Leijden 5521; Voorschoten 313; N.-Oosteinde 102; 's Gravehage 10243; Rijswijk 175; Delft 5096; Schiedam 3097 en Rotterdam 9923. De opbrengst is geweest van personen *f* 48452; en van goederen *f* 9469; — te zamen *f* 57921; en gedurende het geheele jaar 1850 *f* 1,018,109—42½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 4 Januarij. Den 3den dezer is in Texel binnengekomen het schip *Generaal List*, kapt. Sandman van Batavia en uitgezeild Boontje en Hayes (st.), beide naar Londen; de wind n. o.

Kapt. Bull, van Newjork in Texel binnen, rapporteert 21 Dec. op 48° 6′ n. b. en 26° 50′ w. l. geseind te hebben het schip *Stella Maris*, kapt. Borger, van Rotterdam naar Boston.

Door kapt. Vis, van Batavia te Brouwershaven binnen, is 25 Nov. bij Ascension gepraaid het schip *Jeannette*, kapt. S. Halfweg, van Batavia naar Rotterdam.

Den 31sten Dec. is te Cowes binnengeloopen het schip *Admiraal Piet Hein*, kapt. van der Linden, van Amsterdam naar Batavia.

Gedurende het jaar 1850 zijn in de Maas en Goeree binnengeloopen (behalve die langs de Zeeuwsche stroomen of over de wadden en binnen door, alsmede de vischhoekers, jagers, haringbuizen enz.) 2453 schepen, zijnde 36 meer dan in het jaar te voren.

Gedurende het jaar 1850 zijn voor Dordrecht ingeklaard 288 schepen (35 meer dan in het jaar te voren.)

Gedurende het jaar 1850 zijn te Hamburg aangekomen 4094 schepen, waaronder 353 onder Nederlandsche vlag.

Gedurende het jaar 1850 is het Sleeswijksch-Holsteinsche kanaal bevaren geworden door 2344, waaronder 396 Nederlandsche.

Te Brouwershaven is aangekomen het schip *Rotterdam*, kapt. P. Vis van Batavia. Te Zierikzee de Jonge van Cardiff. Te Cadix L. Sember; te Ferrol Hollander, beide van Amsterdam. Te Dublin Jones van Rotterdam. Te Northshields Ouman en Sammy, beide van Amsterdam. Te Leith Klein van Harlingen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

4 *Januarij* 1851. — 4½ *Ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	57 3/16	¼	—
„ „	3	„	67 9/16	—	—
„ „	4	„	88⅛	—	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij 15 *Jan.*		„	109½	—	—
Oost-Indische Leening .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			61	½	—
Leen. „ „ .	4½	pct.		—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	92½	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	54 1/16	—	—
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	105	—	—
„ „ 1828/1829,	5	„	104	—	—
Certificat. „ 1831/1833,	5	„	94⅞	95	—
„ „ 1840	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz, .	4	„	86¾	—	—
„ „ „ N. .	4	„	86⅝	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	65⅞	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	75⅝	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	„	12¼	—	—
„ „ £ 510,	5	„	12⅜	7/16	—
„ Onb. Stukk.	5	„	—	—	—
Obligatiën.	3	„	39	⅛	—
„ Binnenl.	3	„	33¾	13/16	—
Passieve			—	—	—
Ardoin Coupon			7¾	13/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	70⅞	71	—
„ „ N. . .	5	„	76 5/16	⅞	—
„ „ . .	2½	„	37⅝	¾	—
BELGIE, ...			—	—	—
Banc. Belge	4½	pct.	—	—	
Rothschild, ...	2½	„	47 7/16	½	47 7/16 g.
„	4½	„	—	—	
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	—	—	—
„	4	„	35 5/16	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	41	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4	„	78¼	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1¾	„	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	„	35	⅛	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			3	—	—

Amsterdam Thesaurie 4 pc. 99⅞. De 4½ Russen 94½. Louisiana 5 pc. 91½. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels*,
J. STROEVE Bz., *Pres.*

De binnenlandsche fondsen waren heden nagenoeg als gisteren. — Van buitenlandsche fondsen waren de oostenr. metall. iets flaauwer; de overige soorten prijshoudende. — Zuid-americaansche fondsen iets vaster.

Madrid, 27 December. De 3 pc. 34⅞; 5 pc. 12½.

Weenen, 2 Januarij. De 5 pc. Metall. 95. Bank-actien 1130.

Berlijn, 2 Januarij. De 3½ pc. Schuldbr. 85, g.

Frankfort, 2 Januarij. De 5 pc. metall. 74, g.; 3 pc. Span

Londen, 2 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 96½ à ⅝. 17½ à ¾, en 38 à ⅛. Mexico 35⅜. Nederl. 57⅞ à 58,

Parijs, 2 Januarij. De 5 pc. renten 95 fr. 20; 3 pc. Bank-actien 2250. 3 pc. Spanje 34¾.

Antwerpen, 3 Januarij. De 5 pc. Belgie (1848) 97 5 pc. Spanje 12.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 2den *Januarij* 1851.

Madrid,	3/m. *f* 240	à	c.	Bord.,	½ uso *f*	55 93
Bilbao,	—— „ 239	à	—	Londen,	2/m. „	11 67½
Cadix,	—— „ 241	à	—	——	zigt „	11 75
Sevilien,	—— „ 238	à	—	Hamb.,	—— „	35 68
Lisbon,	—— „ 41	à	—	——	2/m. „	35 43
PortàPort,	—— „ 41	à	—	Ween.,	6/w. „	27 50
Napels,	2/m. „ 79 75	à	—	Augsb.,	—— „	35 25
Livorno,	—— „ 37 62½	à	—	Frankf.,	—— „	100
Genua,	—— „ 44 87½	à	—	Petersb.,	2/m. „	181
Parijs,	zigt „ 56 62½	à	—	Rotterd.,	—— „	12½
——	2/m. „ 56 25	à	—			

PRIJZEN VAN SPECIEN.

Amsterdam, 2 Januarij. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à 00. gerande dito *f* 5,60 à 70. Wigtige Guinjes *f* 00,00 à 00. Dito sche Souvereinen *f* 11,70 à *f* 11,80. Dito Pistolen *f* 9,5 Nieuwe Louis d'Or *f* 10,90 à 11,00. Stukken van 20 fr. *f* 9, het stuk. Baren Goud en Gouden Specie van *f* 1442,60 p fijn 10 à 10¾ pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 104,00 à 104, N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à 60. Fransche Kroonen *f* 2,70 Stukken van 5 fr. *f* 2,34 à 37. Brabandsche Kroonen *f* 2,6 Pruissische Daalders *f* 1,74 à 77.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, 3 Januarij. *Raapolie* flaauw; ord. *f* 35½; v *f* 34½; op levering mede flaauwer; p° Mei *f* 34¾, *f* 34½ à p° Sept. en Oct. *f* 34½, *f* 34¾ à *f* 34½. *Lijnolie* ord. *f* 34 gend *f* 33 à *f* 32¾. *Hennepolie* ord. *f* 37; vliegend *f* 36.

*** Ten behoeve van den veerman enz. te Zwaluwe zijn, opgave van 26 Nov. j. l., bij den eerst-onderget. nog de v giften ingekomen, t. w.: *f* 30 in goud, van G. S. te .... p^r. schappij-boot, conduct. de h^r. *van der Horst*; *f* 7 in spec Amst., door tusschenkomst van den wel-ed. h^r. N. V. A., te chem; muntb. *f* 10, K. Rott.; muntb. *f* 10, N. N. te W., den Helder. Bij den 2den onderget.: muntb. *f* 10, *van een Amst.*; coup. *f* 2,47½, V. E. Amst.; *f* 2,50, van een' onb Breda, door tusschenkomst van d^s. *J. Bachiene*, te H.-Zwa coup. *f* 12,37½, n°. 139542, onbek. 's Hage; coup. *f* 12, L. M. te B., postm. Brummen; eindelijk, 23 Dec., *f* 5, A. door tusschenkomst van den wel-ed. h^r. *J. v. d. Crab*, te A met nog *f* 5, *van een hr. uit Amst.*; beide laatste p^r. mu *f* 10 erlangd.

Menschenvrienden! die, door uw edelmoedig pogen, grooter voor *den armen veerman en de zijnen* hebt voorgekomen, da door u in staat gesteld werden, derzelver schuld met al de onk tot Julij 1850 te kunnen afbetalen – innig is der geredden d die wij, nevens hen, aan u mede betuigen voor het in ons ge vertrouwen; God met hen biddende, dat Hij u steeds zijnen schenke, en uwe edele menschenmin, eens, daar ginds, in r sfeer, met hemelvreugde moge bekroonen!

Gorinchem, Zwaluwe, 2 *Januarij* 1851.

B. VERHEY v. HERWAARDEN, Koop
F. de LOOY, openb. Onderw.

*** De provinciale begrooting van Noord-Holl voor de dienst van 1851, is, tegen 25 cents, bij J ENSCHEDÉ & ZONEN, te Haarlem, verkrijgbaar gest

*** Heden beviel van eene DOCHTER *M. E. SN* geliefde Echtgenoote van
M^r. C. van VOLLENHOVEN Jr.
Moordrecht, 30 December 1850.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHT *TRIJNTJE KOORN*, geboren *MAATS*.
Wieringen, 30 December 1850.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *J. METELERKAMP*, geliefde Echtgenoot van
Mensink, bij *Borculo*, G. FABIUS.
31 December 1850. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel, door Gods goedheid, zeer voorsp dig van eene welgeschapene DOCHTER *A. C. NOM* geliefde Echtgenoot van P. KATER K
Monnickendam, 31 December 1850.

*** 'sGravenhage, den 1sten Januarij 185 Heden verloste, door Gods goedheid, voorspoedig v een' welgeschapen' ZOON de Hoog-Welgeboren Vrou *W. A. SCHIMMELPENNINCK*, geliefde Echtgeno van Jonkheer J. P. JUNIUS van HEMERT.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen wel schapen ZOON Vrouwe Baronnesse *D'ABLAING VA GIESSENBURG*, geb. Jonkvrouwe *VAN ALPHE*
Zuilenstein, te *Leersum*, 2 Januarij 1851.

*** Heden beviel van eenen ZOON *J. M. VAN OLDENBORGH*, geliefde Echtgenoote van
Dordrecht, D. W. HORDIJK.
den 2den Januarij 1851. Eenige kennisgeving.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, *W. NACHENIUS*, verloste heden, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
Amsterdam, F. E. WENDELAAR.
2 Januarij 1851.

*** Heden, den 3den Januarij 1851, beviel te Alkmaar van eene DOCHTER Vrouwe *L. W. BINKHORST VAN OUDCARSPEL EN IN KOEDIJK*, geb. *UITENHAGE DE MIST*.

*** Te Rees is overleden, den 13den December 1850, Mejufvrouw MARIA MARGARETHA SERRES, oud 75 jaren, en den 19den daaraanvolgende hare eenig overgeblevene Zuster, Mejufvrouw SOPHIA JOHANNA PAULINA SERRES, in 91jarigen ouderdom.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig, doch geduldig lijden, mijne dierbare Echtgenoote, K. E. KOLDER, in den ouderdom van ruim 50 jaren. Ruim 25 jaren mogt ik met haar in den Echt vereenigd zijn.
Monnickendam, C. VISSER Jansz.
22 December 1850.

*** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, CATHARINA MARIA de KLERK, in den ouderdom van ruim 58 jaren, na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van ruim 30 jaren. Hoe smartelijk dit verlies mij en mijne Kinderen valt zullen zij vooral beseffen, die de waardige overledene van nabij hebben gekend.
Veenendaal, J. N. HIENSCH.
den 28sten December 1850.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne beide Dochters en verdere Betrekkingen, in den ouderdom van bijna 46 jaren en na eene gelukkige Echtvereeniging van nog geen 6 jaren, Vrouwe ANNA HELENA VAN MARLE, hartelijk geliefde Echtgenoot van
MONNICKENDAM, E. J. VAN ROOIJ.
24 December 1850.

*** Op den 29sten December jl. is te IJSSELSTEIN, in den ouderdom van ruim 58 jaren, overleden de Wel-Edel-Geboren Heer P. C. J. HOOFT GRAAFLAND, Heer van *Schotervlieland.*

*** Heden ontsliep in den Heere mijne teedergeliefde Echtgenoote, JOHANNA REGINA VAN CALKER, geb. WURSTER, in den ouderdom van 66 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.
ZEIST, P. C. VAN CALKER.
29 December 1850. Eenige kennisgeving.

*** Heden avond werden wij in den diepsten rouw gedompeld, daar het den Almagtigen God behaagde mijne teedergeliefde Echtgenoot, Vrouwe ADRIANA ACKER-BATTAERD, na eene ziekte van drie weken, van welke wij meenden zij herstellende was, op het allerenverwachtst tot zich te nemen, mij, uit eene ruim 4jarige, allergelukkigste Echtverbindtenis, twee Kinderen nalatende, waarvan het jongste slechts 4 weken oud is.
God sterke mij en hare dierbare Betrekkingen in dit zoo onverwacht als grievend verlies.
UTRECHT, T. G. CORBELIJN,
den 29sten December 1850. Luit. bij het korps Mariniers.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van drie en zeventig jaren, de Ed.-Achtb. Heer PIETER STAM, Burgemeester van Wijdenes c. a. en Hoofd-Ingeland van West-Vriesland. Zijn gemis wordt diep betreurd door zijne Echtgenoote, Kinderen en Betrekkingen. *Uit aller naam,*
WIJDENES, D. BEEMSTER,
30 December 1850. Wed. *P. Stam.*

*** Na een smartelijk lijden van ongeveer 2 maanden overleed heden, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer P. VAN VOORTHUYSEN Pz., in den ouderdom van bijna 67 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van circa 32 jaren. Wed. P. VAN VOORTHUYSEN Pz.,
AMSTERDAM, geboren KREYGER.
30 December 1850.

*** Op den *Huize* DEN ENGELENBURG, te *Brummen*, overleed den 31sten December 1850, in den ouderdom van ruim 28 jaren, Vrouwe ANNA MARIA METELERKAMP — BONDT.

*** Heden overleed, omstreeks 9 ure in den avond, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kind, de Wel-Ed.-Gestr. Heer HARME JAN OOSTERDIEP, in leven gepensioneerd Kapitein, in den ouderdom van bijna 80 jaren. Wede. E. OOSTERDIEP,
BERGEN OP ZOOM, geb. KÖHLER.
31 December 1850.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken en verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

*** Heden overleed onze dierbare Vader, Grootvader en Behuwd-Vader, GERARDUS VAN HOUWENINGE, Oud-Burgemeester dezer Gemeente, in den ouderdom van bijna 89 jaren. Een schielijk verval van krachten maakte een einde aan zijn voor velen zoo nuttig en werkzaam leven. P. KUYCK VAN HOUWENINGE,
WERKENDAM, *uit aller naam.*
31 December 1850.

*** Heden ontsliep, na eene ongesteldheid van 4 weken, zeer onverwacht, tot mijne, mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen bittere droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, MARIA ADRIANA HOOGHWINKEL, in den ouderdom van 47 jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van 28 jaren.
HOORN, H. KUIJLENBURG.
1 Januarij 1851.
Algemeene en bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed mijn geliefde Vader, de Wel-Edel-Geboren Heer P. R. VAN DER VOORT, in den ouderdom van 76 jaren. J. W. VAN DER VOORT.
UTRECHT, 1 Januarij 1851.

*** Aan de gevolgen van eenen aanval van beroerte overleed heden, in den ouderdom van ruim 63 jaren, mijne teedergeliefde, eenig overgeblevene Zuster, JEANNE MARIE VOûTE. J. F. VOûTE.
HAARLEM, 1 Januarij 1851.

*** Heden werd ons ouderhart diep getroffen, door het plotseling overlijden van ons jongste Zoontje, GERRIT, in den jeugdigen leeftijd van 5 maanden.
DEVENTER, A. G. BESIER.
3 Januarij 1851. A. C. BESIER,
KRUIMEL.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** 's GRAVENHAGE, 3 Januarij 1851. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 75 jaren, Vrouwe ALETTA REBECCA MARIA BARKEIJ, Weduwe van den Heer *Pieter Hendrik Schelkes.*
Eenige kennisgeving.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, ondervonden zoowel bij de langdurige ziekte, als bij het overlijden van den Wel-Edelen Heer *Johannes Andries van Rijnberk*, betuigen de Weduwe, wederzijdsche Ouders en verdere Betrekkingen hunnen hartelijken dank.
'S GRAVENHAGE, 4 Januarij 1851.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijnen dierbaren Echtgenoot, den Wel-Edelen Heer *Willem Eduard 't Hoen*, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen innigen dank.
AMSTERDAM, M. A. DAEY,
6 Januarij 1851. Wed. *W. E. 't Hoen.*

*** De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de ***COUPONS***, in *Amerika* verschenen 1°. November 1850, van Certificaten hunner Administratie op Schuldbekentenissen ten laste de Stad **Mobile**, in de *Vereenigde Staten van Amerika*, rentende 5 pCt., van heden af betaald zullen worden ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, en wel die groot Ds. 10.— met ƒ24.13 en die groot Ds. 5.— met ƒ12.06½.
Amsterdam, 4 *Januarij* 1851.

*** Van wege het Administratie-Kantoor, gevestigd te Medemblik, onder Directie van JAN GERDENIER en DIRK SCHUITEMAKER, wordt geadverteerd, dat de ***COUPONS***, verschenen primo dezer, van de Certificaten hunner Administratie, zullen worden betaald ten Kantore van de Heeren GEBROEDERS STIFFRIJ, te Amsterdam.

*** Een **BRIEF**, den 27sten November l. l. met den Post van Voorschoten verzonden, bevattende TWEE BANK-BILLETTEN, elk van ƒ25,—, zijnde N°. 588, d. d. 11 Oct. 1842, en N°. 37, d. d. 3 Nov. 1849, is niet gekomen aan zijn adres, te Rossum, bij Zalt-Bommel. Wie dien bezorgt bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, te Leiden, zal eene billijke belooning genieten.

*** Die iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of Papieren onder zich heeft betrekkelijk den Boedel van GIJSBERT FERDINAND OORTGIJSEN, Koppendraaijer, gewoond hebbende en op den 13den December 1850 overleden te Hoorn, wordt verzocht daarvan, vóór of op den 20sten Januarij 1851, opgave en betaling te doen ten Kantore van den Notaris G. BOLDINGH, aan het Groote Oost aldaar.

*** DE INRIGTING VOOR MIDDELBAAR ONDERWIJS, vroeger gevestigd op den Huize **OOSTBROEK**, Loosduinsche weg, nabij 's GRAVENHAGE, is overgebragt naar den Huize **SCHOONOORD, nabij RIJSWIJK.** B. L. W. MENSING.
Rijswijk, Januarij 1851.

*** In eene *Apotheek* te 's Gravenhage verlangt men, tegen Februarij of Mei aanstaande: Een BEDIENDE, van bekwaamheid en gedrag voldoende bewijzen kunnende produceren. Adres, Brieven *franco*, bij den Boekhandelaar H. S. J. DE GROOT, aldaar, onder Letter O.

***** IN EENE APOTHEEK TE LEIDEN** wordt met 1 Febr. of Mei een fatsoenlijk Jongeling als LEERLING gevraagd, aan wien het bijwonen der Collegien vergund zal worden. Adres, *franco* Brieven, Letter X., bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, aldaar.

*** Een PERSOON van middelbaren leeftijd zag zich gaarne geplaatst op een Administratie-Kantoor of in dergelijke Betrekking, liefst ten Platten Lande, tegen Kost en Inwoning. Adres met *franco* Brieven, onder Letters W. W., bij den Boekhandelaar W. WENK, te Rotterdam.

*** Men vraagt aan eene Directie der Directe-Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen: IEMAND tusschen de 18 en 35 jaren, bij voorkeur ongehuwd, die, bij de vereischte bedrevenheid en ervaring in de werkzaamheden, aan zulk eene Directie verbonden, tevens genoegzame wettelijke kennis en de noodige geschiktheid bezit tot het voeren der Correspondentie. Men zal voldoende bewijzen moeten kunnen leveren, zoo van bekwaamheid als van een onbesproken gedrag. Die hierop reflecteren gelieven zich aantemelden, liefst in *persoon*, of anders met *franco* Brieven, onder Letter C, bij den Boekhandelaar P. J. PERSIJN, te Hoorn.

*** Tegen Mei of vroeger verlangt men op een Buiten een *gehuwd* KOETSIER, *zonder Kinderen*, van de Hervormde Godsdienst. Adres den Heer H. S. J. DE GROOT, Boekhandelaar te 's Hage. Brieven *franco*, onder Lett. G.

BOEKDRUKKERS-GEZEL.

A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, zoekt een in allen opzigte *bekwamen* en *fatsoenlijken* BOEKDRUKKERS-GEZEL.

*** Men verlangt tegen Mei aanstaande eene GOUVERNANTE, van de H. G., die reeds vroeger in gemelde betrekking, of wel op een Instituut is werkzaam geweest, in staat om de Nederduitsche en moderne Talen grondig te onderwijzen, benevens de Piano en al wat tot eene beschaafde opvoeding gevorderd wordt. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder de Letter M., aan den Heer J. VAN NIEUWKUYK, Postdirecteur te Zierikzee.

*** Eene JUFVROUW van eene fatsoenlijke Familie, van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap bij eene oude Dame of in eene kleine Familie. Op Salaris zal minder worden gezien, als op eene fatsoenlijke behandeling. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren onder Letters V. A., bij den Boekhandelaar J. C. VERKOUTEREN, te Bergen op Zoom.

*** Men verlangt in een talrijk gezin, ter Assistentie in het Huishouden en het verzorgen van jonge Kinderen: Eene beschaafde JUFVROUW, van de H. G., niet beneden de 26 jaren en Fransch kunnende spreken. Adres, met de noodige inlichtingen, bij A. M. BROEDELET, Boekhandelaar te Voorburg. Brieven *franco*, onder Lett. L.

*** Aan het hoofd van een klein Gezin, of tot Gezelschap en Huishoudelijk Bestuur bij eene Dame, wenschte zich geplaatst te zien, liefst in Amsterdam of omstreken, IEMAND van omtrent 30 jaren, die eene beschaafde opvoeding genoten heeft, de Protestantsche Godsdienst belijdt en reeds tweemalen die betrekking heeft vervuld.
Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** *On demande au 1er Mai prochain ou plustôt, s'il est possible, pour l'****enseignement*** *des langues modernes dans une Institution d'instruction primaire et secondaire à la Haye, un* ***INSTITUTEUR***, *attaché de coeur aux grandes vérités de l'Evangile et disposé à donner une instruction dont toute la tendance soit en harmonie avec ces vérités. s'Adresser par lettres affranchies, avant le* 10 *Janvier prochain, sous l'initiale S, au Libraire* J. VAN GOLVERDINGE, *à la Haye.*

*** Commissarissen van de Negotiatie voor den Straatweg tusschen de Posterij *de Klomp* en *het Ingensche Veer* berigten de belanghebbenden dezelve Negotiatie, dat hunne REKENING en VERANTWOORDING, van af 1 Januarij tot ultimo December 1850, zal worden gedaan ten Huize van B. VAN ALTENA, te Veenendaal-Stichts, op Zaturdag den 18den Januarij 1851, des voormiddags ten 11 ure.

*** BELANGRIJK BERIGT
VOOR STAMELEN, SPRAAKGEBREKEN EN DOOFHEID.

De Heer WEINTHAL, van Hamburg, deze Gebreken *zonder Operatie* genezende, zal, door menigvuldige Bezigheden, zijn vertrek naar Engeland nog eenigen tijd opschorten, en is dagelijks te consulteren in het Hôtel *de Kroon*, op de Groote Markt, N°. 7, te Haarlem.

Eene Leverkwaal *genezen door de* **PILLEN** *van* ***HOLLOWAY.*** Uittreksel uit eenen Brief van den Heer *Jan Macleau Ferguson*, gedagteekend Melbourne, Port Philip, den 9den Mei 1849, aan den Professor *Holloway.* Mijn Heer! ik was sedert twee jaren lijdende aan eene **Leverkwaal**, vergezeld van *vliegende* **Jichtpijnen** in de Schouders, *drukking* op de **Oogen** en *moeijelijke* **Ademhaling.** Nadat ik meer dan 20 Pond Sterling had uitgegeven aan andere Medicijnen, besloot ik uwe *Pillen* te gebruiken, en, den bij dezelven voorgeschreven leefregel stiptelijk opgevolgd hebbende, ben ik thans geheel hersteld. Dit dankbaarlijk erkennende, maak ik dit bekend, opdat anderen, bij soortgelijke ziekten, van uw voortreffelijk geneesmiddel mogen gebruik maken.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à ƒ0,90, ƒ2,10, ƒ3,30, ƒ7,75, ƒ15,50 ƒ23,50.
Potjes Zalf à „ 0,90, „ 2,10, „ 3,30, „ 8,15, „ 15,90 „ 23,90.
Zijn op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij de Depôthouders *W. C. van Dort*, te 's Hage, *B. Adama*, te Amsterdam, en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's* Etablissement.

*** Men verlangt voor een' *Heer* en *Dame*, zonder Kinderen, in de nabijheid eener Stad of in eene Voorstad dezes Lands, een Gemeubileerd Boven-, Beneden-, dan wel op zich zelf staand HUIS, bevattende 3 à 4 Kamers, Keuken, Zolder en tamelijk grooten Tuin, voor den tijd van een jaar of langer; te betrekken tegen primo Mei, dan wel vroeger. Belanghebbenden gelieven zich, met opgave van den prijs en eenige omschrijving der inrigting, te adresseren, met *gefrankeerde* Brieven, aan J. VAN BENTUM EN ZOON, Boekdrukkers te Gouda, onder Letter X.

***** TE HUUR,**
met 1 Mei aanst. of vroeger, bij de Wed. H. JACOBSEN, te Ellekom, aan den Straatweg van Arnhem op Zutphen: Vier BENEDEN- en ééne BOVEN-KAMER, waar van twee Geplafoneerd, allen Behangen en van Stookplaatsen voorzien, benevens KEUKEN, KELDER, ZOLDER, MEIDENKAMER en WELWATERPOMP; BLOEM- en MOESTUIN naar verkiezing. Adres, *franco*, bij de Eigenaresse of bij VAN TR. DE BRUIJN, te Doesborgh.

***** TE HUUR, TEGEN 1°. MEI 1851, voor ƒ150 's jaarlijksch:**
Een HUIS, met twee Bovenkamers, drie Beneden-Kamers, Keuken, Kelder, Achterhuis met Pomp, en een TUIN met Vruchtboomen, gelegen in het Dorp Nunspeet, aan den Straatweg tusschen Harderwijk en Elburg. Er is dagelijksch gelegenheid met Post en Diligence; ook bestaan er twee Scholen, voor Hollandsch en andere Talen. Men vervoege zich met *franco* Brieven, Lett. K., aan het Hulpkantoor der Brieven-Post.

***** WORDT TE KOOP GEVRAAGD:**
BUITEN-KOZIJNEN met Binnen-Ramen, BINNEN-DEURKOZIJNEN met Deuren, als ook andere AFBRAAK, SCHOORSTEEN-MANTELS en blaauwe HARDSTEENEN. Opgave van grootte en prijs, met *franco* Brieven, onder Letter A., aan het Postkantoor te Wageningen.

*** Door gevorderde jaren wordt UIT DE HAND TE KOOP gepresenteerd: Eene TIMMERMANS- EN MOLENMAKERS-AFFAIRE, welke vele jaren met goed succes is gedreven en nu nog wordt gecontinueerd, staande en gelegen buiten eene der Stadspoorten. Nader te bevragen met *franco* Brieven, onder Letters A. B, bij GEBR. KOSTER, Kantoorboek- en Papierhandelaars, Leliegracht te Amsterdam.

***** UIT DE HAND TE KOOP:**
Een hecht, sterk, wel doortimmerd HUIS en ERVE, geteekend N°. 120, aan de Voorstraat te Egmond aan Zee, ingerigt tot eene *Broodbakkerij.* Te bevragen bij den Notaris ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam. Brieven *franco.*

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *het Huis te Vogelenzang*, op Vrijdag 10 Januarij 1851, des voormiddags ten 10 ure precies, van eene buitengewone partij zware BOOMEN, meerendeels geschikt voor Werkhout, bestaande in 122 Iepen Boomen, waaronder tot 9 Palmen over 't kruis, 62 gladde Esschen Boomen, 2 extra zware Linden Boomen en 2 zware Eschdoornen Boomen. Na afloop dezer veiling zal worden overgegaan tot de openbare VERHURING van onderscheidene Percelen WEI- of HOOILAND, gelegen aan de Leydsche Vaart, onder de Vogelenzang en Hillegom. Informatiën zijn inmiddels te bekomen bij den Tuinbaas op genoemde Hofstede.

*** *Het Polder-Bestuur van den Vijfhuizer-Polder* zal op Zaturdag 11 Januarij 1851, des middags ten 12 ure, ten Huize van den Kastelein *J. van der Vossen*, te Zuid-

Schalkwijk, publiek verkoopen: Een STAART-WATER-MOLENTJE, hebbende 4 El 6 Palm vlugt, staande in bovengen. Polder.

*** VERKOOPING binnen Haarlem, van eene groote partij **HOUTWAREN**, bestaande in Palen, Deelen en Ribhout, oude Schuit enz; alsmede divers zwaar IJzerwerk en Gereedschappen, mitsgaders HARDSTEEN, VLOERSTEENEN en hetgeen verder zal worden aangeboden, en zulks op Dingsdag den 14den Januarij 1851, aan de Houtmarkt, Burgwal en bij de Schalkwijker Poort, en op Woensdag daaraanvolgende, op de Binnenplaats van het Pand; beide de dagen des voormiddags ten 10 ure.

*** Men is voornemens op Woensdag den 22sten Januarij 1851, des voormiddags te 10 ure, ten Huize van *Jacob Beemsterboer*, Kastelein te Tutjehorn, Gemeente Haringcarspel, in het openbaar te verkoopen:

Eene kapitale, hechte, sterke en wel doortimmerde HUISMANSWONING, BOET en ERVE, met onderscheidene Perceelen uitmuntend WEI-, BOUW- en BOSCHLAND, te zamen groot 34 Bunders, 75 Roeden; alles staande en gelegen in de Gemeente Sint-Maarten. Breeder bij Biljetten omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer W. BOS, Secretaris der Gemeente Haringcarspel, alsmede bij den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar.

*** Ter Drukkerij van de Protestantsche Landbouwkundige Stichting voor *verwaarloosde en verlaten Kinderen en Weezen, te Montfoort*, ligt ter perse, om binnen de eerste dagen het licht te zien:

OUDEJAARSAVOND-LEERREDE, uitgesproken in de Amsterdamsche Gemeente, den 31sten December 1850, door C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Predikant bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Amsterdam. Prijs 30 Cents.

Door de menigvuldige aanvragen zal deze Leerrede niet algemeen in commissie worden verzonden en worden Heeren Boekhandelaren alzoo beleefdelijk verzocht, *cito*, aan het adres van den Directeur der Stichting, het getal Exemplaren *franco* optegeven, welke zij van deze Leerrede begeeren, om daarnaar de oplage te regelen.

Verders ziet eerstdaags het licht:

BRIEF aan eenen Vriend, over het *gezag*, *doel* en *werking* van het *Christendom*, bepaaldelijk over de leer der Verlossing, door J. J. GURNEY. Uit het Engelsch. Prijs 30 Cents.

*** Door P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is verzonden:

DE GIDS,

Vijftiende Jaargang. Nieuwe Serie, vierde Jaargang. N°. 1.

Onder Redactie van Mr. J. HEEMSKERK Bz., E. J. POTGIETER, Dr. HENRY RIEHM, H. J. SCHIMMEL, Dr. G. E. V. SCHNEEVOOGT en Prof. P. J. VETH.

Prijs per Jaargang, van 12 Nommers, . *f* 12,—.

INHOUD: I. Populaire Staathuishoudkunde, door Prof. S. VISSERING, naar aanleiding der in den laatsten tijd over Staathuishoudkunde verschenen Werken en Werkjes. II. Hydrographie van Overijssel, naar aanleiding van de Werken der Heeren STARING en STIELTJES. III. Over den oorsprong der Taal, door Dr. W. G. BRILL. IV. Winterbloemen, door E. J. POTGIETER. V. Reis van Abd' Allah ben Abd' el Kader van Singapoera naar Kelantan; medegedeeld door Dr. J. J. DE HOLLANDER. VI. Eene Halve-Eeuws-Wake, door W. D—S. VII. Bibliographisch Album, inhoudende eene Beoordeeling van de Brochure van Mr. *Æ. Mackay*, over het Armwezen, door Mr. AUG. PHILIPS; van *J. F. Uilkens*, Handboek der Ooftboomteelt, door Dr. C. A. J. A OUDEMANS, en van de Levensgeschiedenis van den Amerikaanschen Slaaf *Wells Brown*, door Mr. C. L. SCHÜLLER TOT PEURSUM.

Ten einde, zonder afbreuk te doen aan het Wetenschappelijke gedeelte van dit Tijdschrift, ook meer ruimte te geven aan Bellettrie (zonder dat dit laatste in eene afzonderlijke Rubriek zal worden opgenomen), is het formaat van den druk met het begin van dezen Jaargang verlengd, derwijze, dat de Inhoud 6 à 7 bladen meer bedragen zal, dan ten voorleden jare.

REIS OVER JAVA, MADURA EN BALI,

in het midden van 1847.

Door Dr. W. R. VAN HOEVELL. Uitgegeven door Prof. P. J. VETH.

Tweede Deel, tweede Aflevering, met 5 Platen. *f* 1,90.

Spoedig volgt het slot van het 2de Deel, en, gelijk de Uitgever hoopt, ook weldra het 3de Deel, bevattende de REIS OVER BALI en de TERUGREIS NAAR BATAVIA, waarmede het Werk zal compleet zijn.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN

zijn bij denzelfden Uitgever onlangs verschenen:

E. BULWER LYTTON, De Familie Caxton. Een Tafereel uit het dagelijksch leven. Drie Dln. compl. *f* 8,70.

- - - - - - - *Harold*, de laatste der Saksische Koningen. Twee Dln. compl. . *f* 7,20.

DE MAAGD VAN ORLEANS. Historische Roman, door den Schrijver van *Aumerle*, *Caesar Borgia*, enz. Twee Dln. compl. . . . . *f* 7,50.

Pater *DARCY*, of de Jezuïten onder Jacobus I, door de Schrijfster van *Mont-Sorel* en *Emilia Wyndham*. Twee Dln. compl. . . . . . . *f* 6,90.

DE BEPROEVINGEN van *EMILIA WYNDHAM*, door de Schrijfster van *Mont-Sorel*. Twee Dln. compl. . . . . *f* 7,20.

CH. MACFARLANE, Italie, zijne jongste Omwentelingen en tegenwoordige toestand. Twee Dln. compl., met Portretten . . . . *f* 5,10.

J. THYRWITE BROOKS, Vier maanden onder de Goudzoekers in Californie. Met 1 Kaartje. *f* 1,80.

Jhr. *H. J. J. L.* Ridder *DE STUERS*, De Vestiging en Uitbreiding der Nederlanders ter Westkust van Sumatra. Twee Dln. compl., met Platen en Kaarten . . . . *f* 10,80.

A. DE LAMARTINE, Geschiedenis der Fransche Omwenteling in 1848. Twee Dln. compl. *f* 6,50.

*** Op heden verzonden, aan de Inteekenaren, het 1e Blad van

DE DAG DES HEEREN.

CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN OP DEN EERSTEN DAG DER WEEKE,

ONDER MEDEWERKING VAN DE HEEREN

G. BARGER,	Ds. J. P. HASEBROEK,	A. J. MOLENAAR,
C. C. CALLENBACH,	J. D. DE HAAS,	J. F. SCHIMSHEIMER,
Mr. Is. DA COSTA,	S. J. DE HOEST,	VAN TOORENENBERGEN,
G. T. GEZELLE MEERBURG,	J. DE LIEFDE,	J. C. DE VIJVER
DE GRAAF,	D. MOLENAAR,	**en anderen.**

Binnen eenige dagen zullen de 5 eerste Bladen in de voornaamste Boekwinkels ter inzage voorhanden zijn, inhoudende:

I. HET PROGRAMMA DER REDAKTIE, DE DAG DES HEEREN.
II. DE DAG DES HEEREN.
III. HET EINDE DES TIJDS.
IV. HET EEUWIG EVANGELIE.
V. DE ZONDAG.
VI. WAT MOET IK DOEN OPDAT IK ZALIG WORDE.
VII. DE EERSTE OPENBARE GODSDIENSTVIERING.

Men teekent in bij alle Boekhandelaren en Postdirekteuren des Rijks, tegen den prijs van 11½ Cent per Vel gr. 8°, van 16 Bladz. Uitgebreide Prospectussen zijn alom voorhanden.

Haarlem, Januarij 1851. **J. J. VAN BREDERODE.**

*** **Bij H. LAGERWEIJ, te *Dordrecht*, ziet het licht:**

EUROPA.

VERZAMELING VAN IN- EN UITLANDSCHE LETTERVRUCHTEN,

TER BEVORDERING VAN WERELDKENNIS EN AANGENAAM ONDERHOUD.

MET PLATEN.

ONDER MEDEWERKING VAN DE HEEREN:

S. J. VAN DEN BERGH, Dr. L. R. BEIJNEN, J. G. BETHE, A. J. DE BULL, Dr. N. B. DONKERSLOOT, D. DORBECK Thz., J. Chr. GEWIN, H. A. HAMELBERG, W. J. HOFDIJK, J. HONIG Jz. Jr., A. v. d. HOOP Jrz., A. ISING, QUINTUS KAEZO, B. Ph. DE KANTER, J. J. L. TEN KATE, J. KNEPPELHOUT, J. KRABBENDAM Rz., Mr. J. VAN LENNEP, C. M. MENSING, J. F. OLTMANS, PHILEMON, Ds. VAN SCHAICK, Dr. G. H. VAN SENDEN, W. H. WARNSINCK Bzn., W. J. VAN ZEGGELEN en anderen.

N°. 1, INHOUDENDE: *Suze Renaud*. Een Verhaal, door JACK. Met eene Plaat. — Een Vriend voor drie Francs daags. — De Torenwachter en de Kerkenknecht, eene Oudejaarsavond-Vertelling, door G. DE V. — Armen en Armenverzorgers, door ALETTUS. — Sint Nicolaas avond, door V. Z. Met eene Plaat. — SUZE. Eene Novelle, door J. M. E. DERCKSEN. — Enz. enz.

Het steeds toenemend debiet van dit Maandwerk, een der fraaiste, die in ons Vaderland, zoo wat Papier, Druk en Plaatwerk als wat den inhoud betreft, het licht zien, dat tevens het goedkoopste in zijne soort is en daarenboven bij voortduring de meest gunstige beoordeeling heeft mogen genieten, geeft den Uitgever de meeste vrijmoedigheid om hetzelve aan het leesgraag publiek aan te bevelen; tevens geeft hij de verzekering, dat alles zal worden aangewend, opdat het den goeden dunk, dien het algemeen geniet, niet alleen behoude, maar die, door de opname van uitgelezene en degelijke stukken, zoo mogelijk nog verhoogd worde. Men kan zich bij alle Boekhandelaren abonneren. De prijs per Jaargang of 12 Nommers, versierd met 24 of meer Platen, is slechts *f* 10,—.

N°. 1. ligt bij alle Boekhandelaren ter bezigtiging.

Allen Leesgezelschappen zij dit Maandwerk aanbevolen.

*** Door W. H. KIRBERGER, te Amsterdam, wordt heden uitgegeven en is *alom* verzonden:

HET BLOED DES KRUISES,

door HORATIUS BONAR. Naar het Engelsch. 115 Bladz. . . . . *f* 0,40.

VREEST NIET, IK BEN HET!

of DE STEM VAN JEZUS IN DEN STORM, door NEWMAN HALL. Uit het Engelsch. 3e DRUK. *f* 0,30.

DE LANDBOUW-COURANT,

Weekblad voor den Nederlandschen Akkerbouwer, Veehouder, Houtteler, Boomkweeker, Warmoezier en Grondeigenaar, onder redactie van de HH.

Dr. J. WTTEWAALL

en

Dr. W. C. H. STARING,

zal voortaan in den vroegeren vorm, maar tweemaal 's weeks, telkens een geheel vel beslaande, verschijnen. Bij minnelijke schikking is de uitgaaf thans van den Heer J. G. MEIJER overgegaan op den Heer G. J. THIEME, te Arnhem. De prijs is dezelfde gebleven als vroeger, namelijk *f* 1,80 voor het vierendeel jaars en *vrachtvrij* door het geheele rijk *f* 2. Enkele nommers *f* 0,10. Aankondigingen worden geplaatst: van een tot vijf regels tegen *f* 1,—, elke regel meer *f* 0,20, buiten *f* 0,35 zegelregt.

*** Bij den Boekhandelaar J. M. E. MEIJER, te Amsterdam, is verschenen: Het eerste Deel eener

ALGEMEENE MYTHOLOGIE,

of Goden- en Fabelleer van alle Volkeren der Aarde. In twee Deelen, oorspronkelijk en naar de beste bronnen bewerkt door M. S. POLAK, Lm. Hm. Dr.

Dit Werk - eene critische en wijsgeerige Ontleding der aloude Eerediensten - voorziet in eene wezenlijke behoefte in ons Vaderland en onderscheid zich van alle Duitsche en Fransche Werken van dien aard, zoowel door de wijze van behandeling van het belangrijke onderwerp, als door de geheel nieuwe gezigtspunten, van welke de schrijver is uitgegaan, en die dan ook dat Werk voor elken vriend van Historische Wetenschap en voor ieder, die tot den waren geest van de oudheid en geschiedenis der Godsdiensten wil doordringen, onontbeerlijk maken. De prijs van het eerste Deel is *f* 3 30. Het tweede ligt ter perse en zal spoedig volgen.

*** Bij de Boekhandelaars J. H. GEBHARD & Co. en JACs. HAZENBERG Corns. Zoon, te Leyden, is verschenen:

STUDENTEN-ALMANAK VOOR HET JAAR 1851, met het op Staal gegraveerd Portret van den Hoogleeraar J. DE WAL en drie uitslaande Platen. Gebonden in elegant heel linnen Band. Prijs . *f* 2,25.

Wordt niet in commissie gezonden, maar is, op aanvrage, bij de Uitgevers en door alle Boekhandelaars verkrijgbaar.

*** Alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in Nederland nemen abonnementen aan op:

DE FAKKEL.

PROTESTANTSCH VOLKSBLAD.

VIERDE JAARGANG, 1851.

De *Fakkel* is te zeer in ons vaderland bekend, dan dat het noodig zou zijn, het doel van dit blad breedvoerig te omschrijven.

Drie jaren mogt de *Fakkel* een voor het Protestantsche Nederland weldadig licht verspreiden. Vele zijn de gruwelen, van eene in ons vaderland in 't geheim en rusteloos werkende *Jezuiten*-bende, die door de *Fakkel* zijn ontdekt. De *Fakkel* is blijkbaar het door *Jezuïten* en *Ultramontanen* meest gevreesde blad van de vele bladen, die dagelijks of wekelijks in 't vaderland verschijnen. Bij den vierden Jaargang stelt de Redactie zich voor, met ijver en volharding op den ingeslagen weg te blijven voortgaan. Geen ander zal haar doel zijn en blijven, dan het *Jezuitisme* te bestrijden, onder welke vormen het zich voordoet. Wij mogen ons verheugen, dat vele mannen in den lande, bekend wegens hunnen Protestantschen godsdienstzin, vaderlandsliefde en bekwaamheid, ons voortdurend hunne medewerking hebben toegezegd in 't voorwaar niet gemakkelijke werk, dat wij op ons namen. Onze correspondentie, die zich uitstrekt over het gansche land, ja, tot buiten zijne grenzen, en die ons in de gelegenheid stelt zoo vele daadzaken te berigten, als telkens in de kolommen van ons blad zijn opgenomen, daadzaken, die Nederland hebben doen verbaasd staan over zooveel euvelmoed, die de oogen van duizenden in 't land hebben geopend, zal nog meer worden uitgebreid. De tijd, dien wij beleven, vordert die uitbreiding. Onze posten worden daarom hier en daar verdubbeld. Nieuwe posten worden er met 1851 op gevaarlijke punten uitgezet. Heeft de *Fakkel* veel aan 't licht gebragt; zij zal nog meer ontdekken. Terwijl wij a l l e n oproepen om met ons te werken in *éénen* geest, en ons de *Jezuitische* schandalen bekend te maken, die ons oog, of dat onzer waardige correspondenten mogten ontgaan, beloven wij alles aan te wenden om aan ons blad belangrijkheid en verscheidenheid bij te zetten. Het steeds toenemend debiet is ons ten bewijze hoe welkom ons blad is, dat in den tegenwoordigen tijd schier onmisbaar mag genoemd worden. De uitgave blijft geregeld elken *Vrijdag* geschieden, en wel voor den prijs van slechts *f* 5 per jaargang, *franco* per post, bij *Gebr. Campagne*, te Tiel. Terwijl wij alzoo alle *Protestanten*, die 't wel meenen met hun vaderland, oproepen om ons doel, zooveel in hen is, of door medewerking aan, of door verspreiding van de *Fakkel* onder alle standen, te helpen bevorderen, is onze vurige wensch dat 't ons door vereende krachten gelukken zal, waarheid en licht over leugen en duisternis te doen zegepralen. Dat geve *God!* Hij zegene ons pogen, Hij die de reinheid onzer bedoelingen kent, Hij, die 't weet dat we niet één eenig mensch willen hard bejegenen of liefdeloos veroordeelen, omdat hij andere *geloofsbegrippen* belijdt dan wij, voor Wien wij het met de hand op het geweten durven verklaren, dat onze strijd is tegen hen, die den heiligen naam van Zijnen grooten Zoon misbruiken, ter bereiking hunner schandelijke bedoelingen, dat onze strijd is tegen allen die, huichelende met God en godsdienst, den vrede trachten te breken in Kerk en Staat. —

De Redactie van DE FAKKEL.

NB. Die zich wenschen te abonneren worden verzocht *dit ten allerspoedigste* te doen, zijnde het 1e N°. voor 1851 reeds uitgegeven.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.